

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

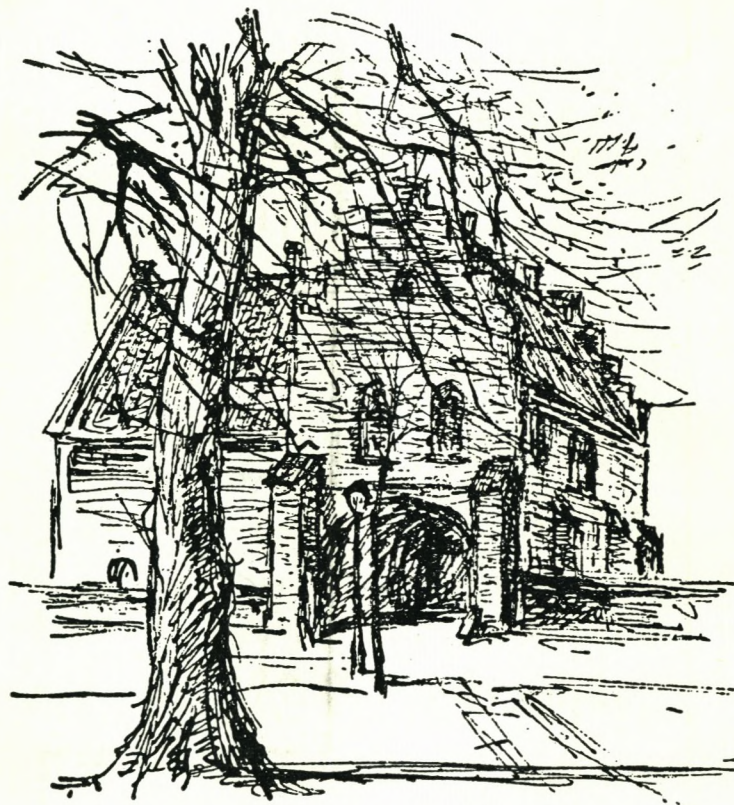
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 7 SEPTEMBER 1963 48. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

Mogens Krog-Meyer
Højesterettsagfører
Gothersgade 109, K
Minerva 5800

Kalundborg Shipping Agency
J. Rødgaard Hansen
statsaut. skibsmægler
Kalundborg
Befragtning og klarering
Telex: 5477 Kalship
Telefon: 1700

Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Førlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.
Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brødstrup 414

Johs. Brinck
AUT.
GAS- OG VANDMESTER
SORØ

V. POULSEN & A. SØRENSEN
Murermestre og Entreprenører

Kontor: Molbechs Allé 8 - Kl. 8,30-17 - Telf. 420-151

Grundlagt 1917

ORLA V. NIELSEN
Telefon Sorø 258
Byens førende forretning i
Akademibeklædning

Tlf. 4 - 134
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

Sorø Akademi i Skovdistrikt

Har De kakkelloven, har vi brændet

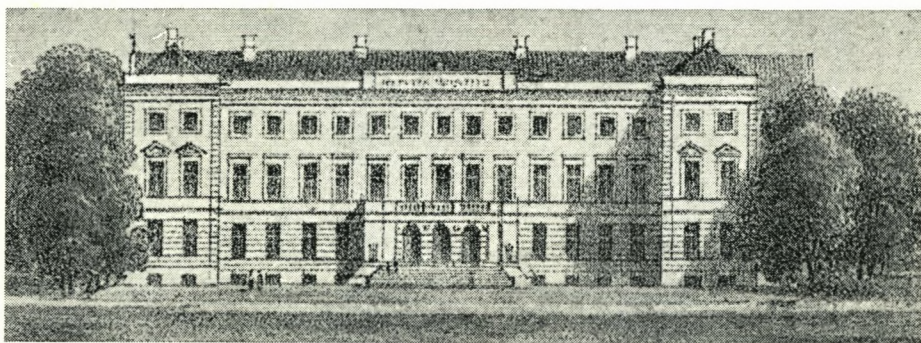
Telefon 125

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

Bland
DANMARKS
i Kaffen

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

SEPTEMBER 1963

48. ÅRGANG

NUMMER 7

Sorø-årenes betydning for Sophus Schandorph

I hundredåret for hans fremtræden som digter - Af Poul Schjærff

Fra fødebyen Ringsted drog Sophus Schandorph, efter først at have besøgt byens pøgeskole og siden dens real-skole, 1848 til Sorø. Opholdet her, som 1855 afsluttedes med studentereksamen, repræsenterer en ret variabel kurve: I det første skoleår synes han at have følt sig lykkelig, så følger fire uhyggelige og ulykkelige år, mens de to sidste gymnasieår var lyse og glade.

Sorø-tiden har præget ham dybt; livet igennem følte tilknytningen til skole og by stærk; 1871—77 sad han i bestyrelsen for Soransk Samfund og redigerede det af Samfundet 1872 udgivne »Udvalg af soranske Digte og Sange«, i hvis forord han ønsker, at samlingen må tjene til at fremme esprit de corps i Ordets gode Forstand mellem Soranere fra forskellige Generationer«, og 1896 krævede han i tilslutning til Otto Borchsenius' foredrag:

»Hvad kan Soranere gøre for at smykke Sorø?« en bedre udsmykning af Akademiets lokaler; men to år efter meldte han sig ud med et brag, fordi Samfundet efter hans formening var blevet tilsidesat ved afsløringen af Holbergstatuen den 13. juli samme år.

Til disse ydre momenter slutter sig i hans produktion en lang række vidnedsbyrd om, hvor dybt de syv Sorø-år har levet i hans sind.

Schandorph var en sammensat, dualistisk natur: Den ringstedske realisme og Sorøs romantik kæmpede og brødes; efter en romantisk periode som digter vandrede han åndeligt hjem til barndomsbyen; han bryder med romantikken og sin theologiske fortid, selv om religiøse emner jævnlige debatteres i hans skrifter, og påvirket af fransk åndsliv (roman, Renan) og af Georg Brandes' inciterende forelæsninger

bliver han dennes håndgangne mand; en uhyre række romaner og fortællinger viser ham som den troende realist; djærvt, med lune og humor, men ofte med en ukunstnerisk, noget Erasmus Montanusagtig stillen sin lærdom til skue skildrer han landet, herregården og købstaden; sunde og jævne bønder, holdningsløse frasehelte, stadens honoratiore, utrolige lærertyper glider frem for øjet; han kæmper for kvindernes frigørelse og for udviklingen fra tåget romantik til dagklar realisme og demokrati.

For mange år siden — dog *efter* Chr. IV's død — har jeg her i bladet (12. årg., nr. 12, 1927) været inde på den soranske linie i den frodige poets forfatterskab; i hundredåret for hans fremtræden på Parnasset rekapitulerer og supplerer jeg fremstillingen. Det er i særdeleshed det historiske og romantiske Sorø, der først inspirerer ham, f. eks. i gespensterballaden »Serena den på Graven« om Sorø-rektoren Jens Dinesen Jersin; men også realismen får sin part, »uartige viser« ved skolesoldene veksler med gammeldags romantik, og ved Samfundets fester kvæder han kønt om minderne, om kvinden (»hint Nordlys i Vinterens Nat!«), om vennerne og — næsten bedst — om Holberg — med hvem han følte sig kongenial — han, der ville lede »Livets Strøm« ind i den gamle munkerede.

På prosa giver digteren fyldige oplysninger om skoletiden i »Oplevelser« 1889 og »Fra Midtsjælland« 1893. Disse minder er nok ligesom Goethes en blanding af »Dichtung und Wahrheit«, der smøres tykt på med kraftige far-

ver, skolens rektor dr. E. F. C. Bojesen skildres som en hidsig og streng person, en mester i prygl og skældsord, faglig eminent beherskende sin videnskab; han bliver dog adskilligt mere menneskelig i Schandorphs gymnasieår. Blandt de øvrige lærere prises religionslæreren, adj. R. W. Assens, der i de lavere klasser og som pensionsatsvært »myndig håndteret ferlen«, men i gymnasiet virkede inspirerende (Sch. skrev et smukt mindedigt over ham ved hans død 1896).

Som digter efter realismens program fremtrådte Schandorph 1876 med novellesamlingen »Fra provinsen«, hvis første stykke »Mit sidste Skoleaar« trods adskillig camouflering tydelig spiller på Sorøerindringer; handlingen er overspændt og usandsynlig; hovedpersonen er en ung mand, der er forelsket i rektors datter, som han ægter; rektor, en hård bulderbasse, lutres gennem sorg og fortvivlelse til mildhed.

1879 kom »Fem Fortællinger«; dem havde jeg ikke læst, da jeg første gang skrev om Schandorph; det viser sig ved nærmere undersøgelse, at novellen »Kagepigen« indeholder stof fra Sorø. Også her forsøges det at føre læseren bag lyset: Hovedpersonen går i skole i den tre mil (i virkeligheden kun to) borte liggende købstads lærde skole og opdragelsesanstalt (bogens 2. oplag, 1891, s. 378), og han hævder, at han ikke har kendt sin fader, en afskediget løjtnant, der meget mod hendes slægtninges vilje havde ægtet hans moder (Sch.s fader døde først 1855, da sønnen var 18 år gammel). Videre beretter drengen, at han i skolen (i Ringsted) havde været doven, og på

SIC

starter nu en ny årgang. Det første nummer bliver et »jubileumsnummer« med omtale af Akademiets brand 1813, med sammenligninger mellem 1813 og 1963 på andre punkter etc.

Gamle soranere bør stille sig venligt og aktivt over for den her i bladet indlagte aboonnementsindbydelse.

opdragelsesanstalten o: i Sorø) var en udisciplineret dreng, hvorfor han til sin moders sorg hverken kunne få gratisplads eller legater.

Derpå følger (s. 388) en karakteristik af rektor: En fin filolog med sans for poesi og kunst, med en værdig fornem optræden og en korrekt, sleben udtryksmåde. »Naar han, hvad ikke skete hyppig, vilde uddele et Ørefiigen, tog han omhyggelig sin store Siginetring af og pudsede den,, lagde den paa Katedret og tørrede sine Hænder med sit røde Lommetørklæde, inden han skred til Exekutionen. Derpaa fulgte altid en Prædiken, hvori han fortalte os, at det Ethiske var Tilværelsens Grundstrømning .... han førte altid Pligten i Munden, men selv tog han Sagerne meget let.« Han kom ofte tre kvarter for sent til klassen, tilbragte det meste af dagen på sin sofa med en cigar i munden og en avis eller en morskabsbog i hånden; aldrig kom han med en spøg; han var både over for elever og lærere »det upersonlige Begreb Rektoratet«. Intet under, at drengen kedede sig ubeskriveligt, sjældent hørte efter, men fordrev ti-

merne med alskens fantasier: Han forestillede sig f. eks. rektor splitterneogen, religionslæreren maskeret som Pjerrot og en forkuet dansklærer pludselig konfronteret med sin rød næsede, tyranniske kone. På kammeret sov han i læsetiden eller tænkte på den pige, der på et skolebal havde ramt hans hjerte, eller han genkaldte sig i erindrungen mødet med »kagepigen« i fødebyen med de dertil knyttede erotiske rørelser.

Når rektoren var i selskab på omegnens herregårde, drak eleverne sig fulde i en smugkro i byen; lærerne passede ikke på, de benyttede tyrannens fraværelse til at pjække den. Efter gildet kaldes drengen ind på den inspektionshavendes værelse og får at vide, at moderen er dødssyg; hun dør, drengen, der er ked af skolen, anbringes hos en meget korrekt onkel i København. Resten af fortællingen, der ligesom den foregående er meget romanagtig, skildrer den unge mands, onkellens og »kagepigen«s videre skæbne. Schandorph har sikkert behandlet Sorøoplevelserne med digterisk frihed, så man må nok trække lidt fra for at få det sande billede frem.

Han arbejdede trofast og ærligt gennem en lang årrække, og da han døde 1901, følte det, at en af vor litteraturs store var gået bort; ved hans balfærd talte Georg Brandes; Jeppe Aakjær og Ivar Berendsen skrev digte dertil med kærlig karakteristik, Sophus Michaëlis hyldede »Holbergs Ætling«, og Holger Drachmann lod i sit digt Schandorph modtages i himlens kro af Belman, Johannes Ewald, Carl Bagger og andre Bacchusdyrkere.

Kassererposten i Soransk Samfund er overtaget af generalkonsul, landsretssagfører *B. Husted-Andersen*, Rådhuspladsen 16, København V. tlf. MINerva 788.

Soranerfrokosten

TORSDAG DEN 5. SEPTEMBER 1963

For at takkes den kære Otto Boserup må jeg om vagtparaden melde — at der ikke sås nogen! derimod sås på Grand 20 gode soranere fra årgang 01 til årgang 62 (af sidstnævnte 2 stk.), hvoraf særlig bør fremhæves læge *Franz Gulmann* (s. '13), Eskildstrup, Falster, der fra Ingemanns fødeø kiggede ind på Grand på vej til Italien, bl. a. for at henlægge en soranerknap på Hauchs grav i Rom. Dybt rørt sendte jeg en hilsen med til denne fine poet.

Lys, föniksflag og eftersommerens blomster prydede bordet, hvorom vi bænkedes os, straks passiarende og lukkende op for mindeposen. Næstformand *Svend Clausen* 1) bød velkommen, 2) lod skolen leve (selv om den køle snaps endnu ikke var sneglet frem), 3) bragte hilsen fra N. M. Saxtorph (s. '40), der — ikke i sin egenskab af Samfundets arkivar — men qua premierløjtnant sammen med en anden soraner, oberst N. S. Lunn (s. '30) i dag afskød raketter i Århus.

Længe gik samtalen, mens vi tilfredsstillede legemets usle krav med en lækker ret bankekød med kartoffelmos og laurbærblade (det er rart engang imellem at få lidt laurbær).

Så åbnede *Otto Boserup* talernes række med at berette en lille episode

om poeten, overlærer M. Rosing, historiker og romantiker, der med en vis ret i sin tid var beboer af Ingemanns hus. Otto og en kammerat havde en søndag morgen for 25 øre (!) købt 6 æg, hvoraf de tilberedte en lækker æggesnaps, som de nød uden for Ingemanns hus. De blev overrasket af Rosing, der spurgte, hvad de spiste. — »Æggesnaps!« — »Snaps på skolen er forbudt«, sagde poeten, »jeg melder dette til rektor«. Der kom dog intet videre ud af den snapshistorie. Boserup fortalte minder om soldaterkorpset, som *Svend Clausen* supplerede ved beretninger om det cyklende rekylkorps og med taknemmelig ihukommelse af »O.B.«, denne vidunderlige blanding af djærvhed og forstående menneskelighed. *Bjørning* ankede over, at de unge ikke siger noget; lige meget om gammel eller ung, omtaler bladet dem. *E. Kindt* meldte sig som 40-årig o: 40-årig gl. soraner. Vi har, de fleste af os, minder om en el. anden overlast, som vi har klareret; vi blev opdraget! De unge bliver nu pakket ind i vat for ikke at få mindreværdskomplekser, vi fik mereværdskomplekser på Sorø; de unge står i dygtighed langt over os, men ellers kan de ikke hamle op med os — det beskyttede og socialt forsørgede liv er grunden til, at de intet har at fortælle. Vi hilser på de unge og udtrykker vor medynk og sympati med disse vat-indpakkede. *Herreborg*: Også vi 40-årige har kendt afstraffelser hos »O. B.«, »Mef.« o. fl. Når så få giver møde, skyldes det, at vi tilhører besættelsestiden med den påfølgende hårde konkurrence for tilværelsen. Men vi skal nok komme, om

fem eller måske ti år. Efterlyste gram-mofonpladen med konfirmationskanta-ten.

I diskussionen om kantaten deltog *Svend Clausen*: Tanken havde været luftet før, og i sin tid lavede Manfred Hammerich en matrice. Nu er teknik-ken langt mere udviklet, der arbejdes med sagen, der kræver et stort arbejde og koster mange penge. *Chr. Grüner* var også glad for kantaten, og ligele-des for de gamle lærere, bl. a. »rid-deren« (Frimodt), de gjorde os skik-kede til livet. Hertil bemærkede *Svend Clausen*, at de gamle vist nok ikke alle var større pædagoger, men originaler o: udprægede personligheder var de. I græsk havde vi Holten; da han fik et legat til Grækenlandsrejse, vikarierede frk. Prip, altså en lærerinde! Begge parter var spændte; hun rystede lidt; men vi III g'er besluttede ved et møde, at frk. Prip skulle mindes disse tre måneder med glæde, og det kundgjer-des, at enhver, der ville lave ballade, skulle afstraffes svarligen. Fru *Boserup* glemte heller aldrig Sorøtiden, da hun var vikar. *Sten Helweg* mente, at deres hold også nok havde kendt til straf. Når de unge ikke sagde noget, var det, fordi alt blev refereret i Sor.-Bl., og visse ting kunne måske mis-forstås (undertegnede kan ikke tænke sig, at gamle soranere vil sige andet end hvad der også kan nedskrives!). Det vat-indpakkede var det så scm så med. Nej, når vi ikke kommer, var det, fordi vi skal passe vort arbejde.

Hermed sluttede séancen, og vi ta-les ved igen *torsdag den 3. oktober*. Ingen må melde pas, hellere grand!

P. Sch.

RUSGILDE

afholdes *onsdag den 23. oktober kl. 19,00* i Håndværkerforenin-gen, Dr. Tværgade 2, København K. — For at følge succesen op fra den særdeles vellykkede sam-menkomst i fjor vil vi også i år invitere vore damer med.

PROGRAM :

Kantate.

Rustale

v. navigationsskolebestyrer

P. Dyrhaug Hansen.

Smørrebrød, øl og kaffe.

Senere er der mulighed for at danse, afbrudt af eventuelle be-søg i baren, som vil være åben hele aftenen, og hvor man bl. a. kan erhverve soranerpunchebol-ler. (Barbesøg er for egen reg-ning).

Prisen for deltagelse er for se-niores 27,50 pro persona, 13,50 kr. for juniorene.

Deltagelse bedes anmeldt senest fredag den 18. oktober til

B. Husted-Andersen,

Rådhuspladsen 16,

København V.

MInerva 3770,

samtidig med at beløbet for del-tagelse indbetales (postgiro 1710).

Påklædning:

Festdragt: Kjole, smoking, mørkt tøj.

Kirkelig Haandbog 1963

I arv fra faderen fik Paul Nedergaard en glubende historisk interesse. Allerede 14 år gl. havde han samlet beskrivelser fra alle danske sogne, skrevet på det plettede bordpapir fra mødernes kaffebord i præstegården.

Denne interesse har, i forbindelse med en fast utrolig flid og arbejdssomhed givet sig strålende udslag: Den store »Præste- og Sognehistorie«, der foreløbig omfatter seks store stofmættede bind, og »Kirkelig Haandbog«, nu den 11. i rækken. To arbejder, affattet samtidig med at et stort og krævende embede skal passes.

Håndbogen oplyser om *alt* inden for den danske kirke. Hvis man ikke ved det i forvejen (og det gør næppe mange), får man at vide, at der er 10 stifter, 98 provstier, 2313 kirker, 1366 pastorater og 1824 fungerende præster. Den er bygget op om to store hovedafsnit: Oversigt over danske Præsteembeder; ca. 313 sider mod 112 i 1923, da bogen udkom 1. gang, og: Alfabetisk Fortegnelse over danske Præster og Teologer, 180 sider mod 46 i 1923 σ : der gives overordentlig fyldige oplysninger, således at disse afsnit, og naturligvis især det sidste, tillige får værdi for slægtsforskere og genealoger, der benytter sig af denne stofkilde. Førrige håndbogs kirkeretslige afsnit er udeladt og erstattet af to nye afhandlinger: Prædikenen og dens Forberedelse af Pastoralseminariets forstander, pastor L. C. Brøndum, og Vejledning for Menighedsrådsformænd og Menighedsrådsmedlemmer af formanden for Landsforeningen af Menighedsraad, dr. phil.

E. Høst-Madsen. Særdeles orienterende er et stort farvelagt Stifts- og Sognekort over Danmark, det første der har fået udskillelsen af Helsingør stift med.

Meget andet pålideligt og belærende kan man finde i bogen, men den ville ikke være en Nedergaard, hvis den kun bragte fakta; den stærkt engagerede og interesserede udgiver morer sig selv og os andre med sine Smaa Oversigter, hvori vi bl. a. får besked om, i hvilke præstembeder der kun har været én præst i 70 år eller derover, eller hvem der er Danmarks ældste præster. Og i de højaktuelle Randnoter og Kommentarer tager han med humør og kritik tidens problemer siden 1959 under behandling, personligt, subjektivt og forfriskende.

Man vil ofte føle trang til at rådspørge Nedergaards håndbog, den danske kirkes orakel, man vil altid få svar, og ikke som hos fortidens orakler dobbelttydigt.

Poul Schjærff.

Dødsfald

Godsejer Aage Hornung Lützen

* 6. august 1888 — † 14. juli 1963

Efter tre års strengt sygeleje døde Aage Lützen den 14. juli, knap 75 år gammel. Med ham er en sjælden dygtig landmand gået bort. Han kom tidligt ud af skolen (1903) for straks at begynde som landmand; efter nogle år som elev og forvalter købte han 1912 Hannesborg på Fyn for 10 år senere at bytte den med den 600 tdr. landstore Esrumgaard, som han ejede til sin død. Han var al sin tid dygtig og

energisk, ikke mindst, da han blev selvstændig; det var en fryd at se hans veldrevne marker.

Godsejer Lützen efterlader sig hustru, født Rasmusen, Korsør, og sønnen Helge, student fra Sorø 1936.

Otto Boserup.

Landsretssagfører Henning Arup

* 9. februar 1898 — † 30. juli 1963

Henning Nyquist Arup blev født i Hamburg som søn af veterinærkonsulent Johs. Arup og hustru Mathilde, f. Nyquist. 1910 kom han på Sorø, udgik 1913 af I g, men tog 1915 studentereksamen fra Frederiksberg gymnasium. Efter juridisk embedseksamen 1922 var han nogle år sagførerfuldmægtig, 1926 blev han landsretssagfører og nedsatte sig selvstændig samme år. Nogle år senere kom han i forbindelse med de danske vognmænd, hvis formand var vognmand J. P. Pedersen i Valby. (Han var i sin tid biografejer i Sorø, en af foregangsmændene for denne kunsts fremkomst). Hos ham og en del kolleger var der misfornøjelse over D.S.B., og sammen med Pedersen tog en del vognmænd med Arup i spidsen initiativet til oprettelsen af den berømte færgerute Hundested-Grenå. 1955, da Pedersen døde, blev Arup hans efterfølger som færgeselskabets direktør, selskabet trivedes fint, yderligere udbygning fandt sted, som Arup var med til, inden han 1962 nedlagde hvervet som direktør. Henning Arup glemte ikke Sorøtiden og var stadig medlem af Sor. Samf. En broder, *Ove Nyquist Arup*, student fra Sorø 1913, har eget ingeniørfirma i London.

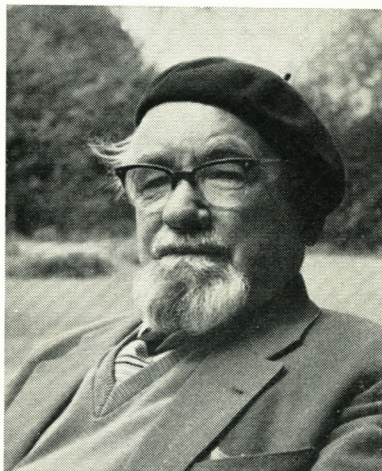
P. Sch.

Wagn Aage Loehr

* 30 december 1892 — † 2. august 1963

I.

Så har døden igen gjort sin høst indenfor 1911-studenterholdet. Den 2. august døde vor gode kammerat, fhv. vicekonsul Wagn Aage Loehr i Nørresundby, efter kun få dages sygdom — 70 år gammel.

Et livsløb udenfor normen er hermed afsluttet. Udgået fra et rigt hjem i Fredericia syntes hans bane at være afstukket som leder af et stort familieforetagende; men Wagn ville det anderledes. Som den selvstændige natur, han var, begyndte han på bar bund noget helt andet. Det blev et liv med hårdt arbejde og i nøjsomhed, men gennem vanskeligheder voksede han menneskeligt i usædvanlig grad. Han havde helt sit eget præg i ydre som i indre. Den som har haft lejlighed til at følge ham, når han besøgte sine forbindelser i det nordenlimfjordske, kan tale om den gode modtagelse, han fik overalt, fordi han bar med sig godt humør og en levende interesse for med-

menneskers forhold. Hans evne til at tale med mennesker af alle lejre var næsten legendarisk. Den glæde, der udstrålede fra ham, havde ægthedens stempel, fordi den var baseret på alvor og dyb livserfaring. Få kunne som han glæde sig over små ting, og når han sad ved sit bord med sin hustru sammen med venner og skænkede et godt glas vin — og dette forstod han sig på — optaget af at drøfte de problemer, der lå ham på sinde, så var han en lykkelig mand. Fra Sorø-tiden, som han trofast bevarede i erindring, havde han sikkert tilegnet sig sin naturglæde.

Vi — hans nære venner — vil savne denne livsbekræftende personlighed.

Æret være hans minde. K. G.

II.

Som årene går, og man bliver ældre, opdager sikkert mange af os, at der i virkeligheden er relativt få mennesker, som man — bortset fra den allernærmeste familie — gerne ville have kendt al sin tid. En af disse få var for mig nylig afdøde gl. soraner, konsul Wagn Aage Loehr, Nr. Sundby. Jeg stiftede første gang bekendtskab med W. Aa. for tre år siden under en soraner-fest på hotel Phønix i Aalborg, hvor jeg hørte en stemme udbrude: »Hvor har vi det dog dejligt!« på en så glad og overbevisende måde, at jeg ganske simpelt måtte tale med stemmens ejermand, W. Aa., for ham var det! Dette var for mig indledningen til et godt samarbejde med at samle gl. soranere i Nordjylland til årligt møde i Ålborg, omkring Holbergs fødselsdag, men det var mere end det.

W. Aa. lærte mig eller søgte ved sit smukke eksempel at lære mig, at man skal glæde sig over de goder, skæbnen nu engang tildeler en, noget man i denne tid, med tilsyneladende stigende velstand og øget utilfredshed, er tilbøjelig til at glemme. W. Aa. var ikke blot en glad svend med en udpræget kærlighed til alt godt soransk, men tillige en dybttænkende natur, hvis død vil fremkalde en berettiget medfølelse med hans søde hustru, Bodil.

Jeg vil sluttelig benytte et af Bodils yndlingsudtryk om sin mand: »Tak for alt godt, fatter Loehr«. Du vil blive savnet.

P. Schierbeck.

Læge Peter Kabell

* 24. marts 1873 — † 2. august 1963

Den 24. marts opnåede læge Peter Kabell den høje alder af 90 år; i de følgende måneder svandt kræfterne lidt efter lidt, han gennemgik flere hospitalsophold og døde den 2. august.

Peter Kabell blev født i København; faderen Ernst Frederik Kabell var kaptajn og blev senere stationsforstander i Thisted. Seks år tilbragte Peter Kabell i Sorø, 1892 tog han sproglig studentereksamen, 1899 blev han cand. med. og i 54 år virkede han fra 1900 som læge i Glumsø; her efterfulgte han den sagnomspundne Hans Kaarsberg, der blev distriktslæge i Sorø. Kabell var en læge af den gamle skole; han gav sig tid til at tale med sine patienter, i egnen var han kendt og afholdt af alle. Da han trak sig tilbage, flyttede han ind i Næsbyholms godsforvalterbolig; her kunne han stadig færdes i den natur, som han elskede så højt, han drev højt op i årene ivrig

ridesport, og indtil sit 80. år var han aktivt medlem af hjemmevernet.

En fin og elskelig personlighed var han. Hans to sønner: *Poul Ernst Kabell* og *Sven Kabell*, er også gamle soranere; Poul, f. 1901, s. '19, var siden 1936 læge i Køge, og døde den 25. juli 1960 (se Sor.-Bl., 45. årg., s. 58), Sven, f. 1902, udg. '20, har gennem mange år opholdt sig i Malaya, men er nu vendt hjem til Danmark. — Peter Kabells broder *Henry Kabell*, 1881—1947, s. '00, udvandrede 1904 til Argentina, hvor han blev jernbaneingeniør; 1924 vendte han tilbage til fædrelandet og grundlagde Hillerød Cementstøberi, som han drev til sin død. Denne virksomhed føres videre af hans datter. (Se Sor.-Bl., 32. årg., s. 73—74).

Man kunne ikke andet end holde af Peter Kabell, der ofte sås i soranske kredse og — så vidt muligt — tog del i Samfundets arrangementer *P. Sch.*

Den 38. gammelsoraner- fodboldkamp

SØNDAG DEN 25. AUGUST 1963

Når undtages, at major Kjeld Nye-gaard — der sidste år var forhindret af militæret — vendte tilbage på en reserveplads, var holdet uforandret fra sidste år. Anføreren, borgmester Sund, opstillede sine tropper således:

Dan Ibæk (54), E. G. Pedersen (41), Oscar Bjørkbom (47), Aage Sund (55), Sven Andersen (51), N. C. Lilleør (55), Kello Nielsen (49), Verner Jacobsen (43), Hans Wille (42), Ib Nørgaard (45), Knud Christensen (47). Tallene i parentes angiver ikke alder, men dimissionsår!

Denne august har åbenbart tradition for våde søndage — heldigvis var der lukket for sluserne under selve kampen, men en meget fugtig bane med en

veritabel sø foran målet ved Banevej-
en fortalte, hvilke byer der var trukket henover i løbet af formiddagen. Under middagen havde Bang nævnt, at de gamle var i fortrinlig vandpolotræning, men desværre viste det sig, at drengene var bedre på en mudderbane.

Begge hold startede farligt; Hans havde 2 min. ind i kampen et fladt skud på den forkerte side af stolpen, og skolen havde 2 min. senere et hårdt skud, der ramte stolpen. 20 min. af kampen var gået, da det lykkedes Steffen Skovmand at score skoleholdets mål nr. 150, og derefter gik det desværre slag i slag. Kampen endte 7—1 til skolen, og en ung lyskrøllet fyr ved navn Høyer var mester for 4 af målene, omend det ene må siges at være tykt off-side. Bortset fra det klarede Niels Arne Christensen (s. '61) dommerhvervet fint — men han var jo også på skolens pokalhold i 1960.

Den samme pokal havde sidste års skolehold skaffet hjem igen, idet de — efter at have tabt til os — vandt alle andre kampe i skoleårets løb. Derfor var holdets anfører noget beklemt ved dagens sejr, men han åndede lettet op, da Hans Wille under overrækkelsen af fiduspokalen i lighed med sidste år rettede en skarp kritik mod visse sider af drengenes spil. Til bemærkningen om skoleholdets forsvar lød replikken: »Der var vi vist lige gode!»

Adj. Pilegaard, der træner skoleholdet, gav en oversigt over den rejsefond, der hjælper drengene med at bestride de udgifter, der er forbundet med at hente pokalen hjem. Samlede kørselsudgifter for såvel »mellemskoleholdet« som pokalholdet løb op på 600 kr., medens indtægterne fordeltes på flg. måde:

Tilskud af tipsmidlerne	167,00
Tilskud fra gl. spillere	150,00
Tilskud fra Soransk Samfund	125,00
Spillerne betalte selv	160,00
.. Ialt	602,00

At det lige knebent løber rundt, skyldes bl. a., at medlemmer af skolens lærerkollegium af og til ofrer en søndag + bil og benzin, hvorved de skaffer drengene gratis transport. Skulle andre gl. soranere end vi, der var dernede til fodboldkampen, føle trang til at støtte disse sportsrejser, kan bidrag sendes til adjunkt Svend Pilegaard, Gymnasiet, Sorø.

Da Bang havde takket for kampen og overrakt Samfundets 125 kr., opfordrede Sund os til at »betale for kaffen«, hvorefter fiduspokalen gik en æresrunde, hvilket indbragte 145 kr. Til slut takkede Rektor de gamle for frofast fremmøde, adjunkt Pilegaard for besværet med rejsefonden og drengene for dagens kamp. Og så var nok en dag med hyggeligt samvær inden for skolens mure slut.

sem.

Soranske penne

Christian Elling: Motiver. Prosa i Udvalg. Gyldendals Uglebøger 1963.

En gylden idé har Gyldendal realiseret, og en fin gave har det skænket alle kulturvenner ved udsendelsen af ovennævnte udvalg, foretaget af Aage Marcus. Man kan her læse og fryde sig over en række af Chr. Ellings mindre arbejder; afhandlingen »Ruinernes Kald« kunne måske være erstattet af endnu nogle flere mindre opsatser; den giver ved sit større omfang bogen en smule slagside, hvor værdifuld den ellers er (s. 56 skal der i Horatsoverskriften i stedet for *vetro* stå *vitro*, og s. 61 kaldes Bürgers navnkundige ballade »Leonore« i stedet for »Lenore«, en fejl, som alle tysklærere gennem årene har kæmpet imod).

Henrik Pontoppidan har engang i lede over den stemnings-udmalende stil erklæret, at han (i »De Dødes Rige«) har søgt at nærme sig det uopnåelige mønster: »Der var engang en Mand, der hed Søren« : en så enkel stil som muligt.

Anderledes med prof. Elling; enkelhed og banale udtryk skyr han, hans stil er ekskvisit eller *exquisit*; han gik ikke en aftentur, men »gjorde en aftenpromenade«, og når han vil udtrykke, at han holder af god mad, har han »Sans for gediegen Kost«. Resultat: En omhyggelig gennemarbejdet stil, der enkelte steder kan blive næsten for udsøgt, men iøvrigt bibringer læseren stor nydelse. Hvert øjeblik standser man ved perioder, der ikke kan udtrykkes mere koncist.

Og indholdet: Stor horisontudvidelse for den gemene læser. Prof. Elling behersker ikke alene sit fag (kunsten), men levendegør med mesterskab digtere (Aarestrup, Oehlschläger), høje militære (de Meza), bybilleder, landskaber, danske som fremmede, ja selve verdensrummet; hans »Erkendelse i Rummet« med analysen af månens væsen kommer på højde med de bedste stykker om denne Jordens drabant.

Dertil yder samlingen talrige bidrag til forståelsen af hans personlige udvikling; organisk og henrivende indflettes rundt om små erindringsbilleder, og de mange fortrinlige fotografier bibringer en skønne indtryk af natur og kunst. Bogen er for den, der ikke evner at skaffe sig hans større (og dyre) bøger, en fortrinlig introduktion til et værdifuldt forfatterskab.

Poul Schjærff.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i oktober:

1. Repræsentant *Victor Gudnitz* (f. 1883), Chicago.
1. *Gerda Elisabeth Møller*, f. Engsig (f. 1898), Amtssygehuset, Næstved.
1. Gårdbestyrer *Jens Chr. Finderup Hee* (f. 1898), Aisne, Frankrig.
1. Landsretssagfører *Poul Voigt Borch* (f. 1913), Svendborg.
2. Landmand *Willy Bille-Hansen* (f. 1903). Sidst kendte adresse: New York.
3. *Karen Margrethe Tønder*, f. Olsen (f. 1898). Gammelkloster, Slagelse.
4. Inspektør *Niels Ulrik Bøttger* (f. 1913), Hald Tostrup, Jylland.
7. *Hans Emil Due Jeppesen* (f. 1878), pr. '94.
7. Plantageejer *Kai Esmann* (f. 1898), St. Johns, Christianssted, St. Croix.
8. Major (Flyvevåbnet) *Eigil Thestrup Adolph Rechnitzer* (f. 1913), Vedbæk Strandvej 392, Vedbæk.
9. Læge *Erik Kringelbach* (f. 1903), Harlev St., Jylland.
17. Fhv. højesteretsdommer *Poul Chr. Poulsen* (f. 1873), Østerbrogade 44, Kbhvn. Ø.
17. Frisør *Alfred Bernhard Milvertz* (f. 1898), Sandnes, Jæren, Norge.
19. Lærer *Georg Qvistgaard* (f. 1878), s. '96.
20. Sognepræst *Aage Georg Dahl* (f. 1893), Horsens.
20. Forsikringsmand *Niels Gustav Mortensen* (f. 1913), Thorshavn, Færøerne.
24. Bogholder *Louis Walront Schat-Petersen* (f. 1913), Jydsk Lak- og Farvefabrik, Aalborg.
26. Handelsgartner *Troels Marstrand Zachø* (f. 1898), Gørlev.

26. Kommunelærerinde *Marie Lynge* (f. 1913), 1939 ansat ved Hvidovre skolevæsen.
27. *Alfr. Michael Rasmussen* (f. 1878), pr. '95.
27. Repræsentant *Vald. Antoni Jensen* (f. 1898), på Sorø 1910—14, Aarhus.
31. Redaktør, cand. polit. *Aage Hjelm Hansen* (f. 1913), Jeppes Allé 11, Kbhvn. NV.

*

Fra 1. oktober 1963 er civilingeniør *Walter Førster* (s. '25) udnævnt til direktør i Brandforsikringselskabet.

*

For dygtig medvirken ved Det internationale Roforbunds arrangement af Europamesterskaberne har Dansk Forening for Rosports formand, prokurist *F. Aa. Hansen* (r. '21), den 18. august modtaget forbundets højeste udmærkelse, en guldplquette.

*

På De jyske Turistforeningers årsmøde i Herning den 24. august valgtes bankdirektør *H. Munch-Knudsen* (r. '10), Tønder, til formand for foreningerne.

*

HM Kongen har tilladt oberst *K. van Wylich-Muxoll* (s. '31), flyverhjemmeværnsinspektør, R. 1 af Dbg., at anlægge og bære Det svenske Hjemmeværns fortjenstmedalje i guld.

*

Ved kongelig resolution af 30. august 1963 er der meddelt sognepræst ved Klosterkirken i Horsens købstad *Aage Georg Dahl*, ridder af Dannebrogordenen, efter derom indgivet ansøgning afsked i nåde og med pension fra den 31. oktober 1963 at regne.

*

Professor i filosofi ved Københavns Universitet *Jørgen Jørgensen* (s. '12) trækker sig på grund af alder tilbage med udgangen af august 1964.

*

Den 22. august genudsendte radioen operaen »Marie Grubbe«. Den er fra 1940 og skyldes to gamle soranere: Musikken er af *Ebbe Hamerik* (1898—1951), teksten af *Fredrik Nygaard* (1897—1958). I radiobearbejdelsen er originalens uhyre persongalleri reduceret noget, og de visuelt tænkte scener så vidt muligt erstattet med talte dialoger. Marie Grubbe er den stolte natur, der afviser enhver form for tvang.

*

I festskriftet til professor Astrid Friis, der den 1. august blev 70, godtgør universitetslektor, dr. phil. *Niels Skyum-Nielsen* (s. '40) ved en minuttøs palæografisk og diplomatarisk gennemgang af brevskaber fra 1250'-erne, at kannik og fra 1246 biskop i Ribe, Esger, der under kirkekampen stod på kongens side og bandlystes af sin ærkebiskop, kan spores i disse brevskaber. Knud Vohn skriver om »C. St. A. Bille og det nordslesvigske spørgsmål«. Et bidrag til belysning heraf foreligger i den af dr. phil. Holger Hjelholt udgivne brevveksling mellem Bille og Topsøe i 1870, hvori Bille udtalte sig mere uforbeholdent end i »Dagbladet«, uden at han i øvrigt var for ubetinget dansk krigsdeltagelse på fransk side. Bille drev ved flere lejligheder sin egen diplomatiske virksomhed, der i øvrigt slog fejl, og hans planer var undertiden noget fantastiske. Større betydning har han haft ved at gøre sit til at holde interessen for det slesvigske spørgsmål levende, både før og efter ophævelsen af paragraf 5.

*

»Brandforsikringsbladet«, 55. årg., nr. 6—8, juli-august 1963 bringer (efter dagbladet »Aktuelt«, Slagelse, d. 11. juni 1963) en lille, populær artikel »Branden i 1813 på Sorø Akademi« med et billede af Akademiets hovedbygning før branden. — For 150 år siden, natten til den 11. juni 1813, rasede den

ulykkelige ildebrand, der lagde Akademiets hovedbygning i aske og tilintetgjorde såvel biblioteket med Holbergs bogsamling som uerstattelige arkivalier til belysning af klostrets, skolens og akademiernes historie. Nærmere om katastrofen kan læses i »Sorø akademis brand natten mellem 10. og 11. juni 1813«. Efter brandforhørene beskrevet af overlærer *F. C. Matthiessen* (Sorø skoles årsskrift 1913, s. 5—31), i fuldmægtig på Sorø Amtskontor *Conrad Harhoffs* breve (Sor. Tidsskrift, bd. 6, 1912, s. 265—282) og i »De soranske Arkivers Brand 1813« af *William Norvin* (Fra Arkiv og Museum, bd. 5, 1914, s. 339—357).

*

Med tilskud af Rask-Ørsted Fondet er på Gads forlag udkommet: *Danish and Norwegian Law. A General Survey*, Edited by the Danish Committee on Comparative Law.

Bogens hensigt er at give en introduktion på engelsk til studiet af dansk og norsk ret. Ligheden mellem disse retssystemer er så stor, at man har ment, at en samlet fremstilling ville være formålstjenlig.

Der gives en interessant redegørelse for, hvad der er karakteristisk for dansk og norsk retsopfattelse. Bogen er skrevet af en række fremstående jurister i begge lande under redaktion af kommittéens formand, landsdommer *N. V. Boeg*.

*

Dr. phil. *S. Schmidt* (r. '12), Statens Seruminstitut, har udsendt en afhandling *Virus-Vaccines* (Fowl Plague and Foot-and-Mouth Disease).

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor *P. Schjærff*.
Tlf. 86 38 32.

EKSPEDITION:

Vesterbrogade 2 D, København V.
Direktør *C. C. Hoffgaard*, Central 1918.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

Den danske stålformkasse
til jern- stål- og metalstøberier

Leveres i størrelser
og udførelser
efter ønske

STAALKONTORET

Malmøgade 7 . København Ø

Telefon Tria * 6625

Japanica

PLAST

PLAST-FLASKER til alle formål

EGET FORMVÆRKSTED
EGET SILKETRYKKERI

LERHØJ 15, BAGSVÆRD
TLF. (01) 98 55 55

<p>A. Green-Andersen Landsretssagfører Peder Skramsgade 7 . Kbh. Central 5151</p>	<p>»SIC« I år starter »SIC« med et spændende jubilæums-nummer ★ Benyt vedlagte bestillingskort!</p>	<p>Erik Pontoppidan Landsretssagfører Byen 6530 Nørregade 13</p>
<p>TH. C. JENSEN 1ste KLASSES SKRÆDERI Vedelsgade 14 Telefon 358 Sorø</p>		<p><i>Støt</i> SORANERBLADET H. N. A.</p>

HARBOE
Messina

**som friske
appelsiner**

SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ
TLF. *27 . POSTKONTO 7163

 FILTFABRIKEN
NORDEN ½
Lyngby Hovedg. 4, Lyngby
Dir. Peter de Neergaard

Advokat
HARALD QVIST
Landsretssagfører
Mødebereftiget for Højesteret
Frederiksberggade 25
C. 3264 - MI. 3364
Lrs. G. Tage Nielsens eff.

**Sorø Spare- og
Laanekasse**
Telf. Sorø 89